

Ymchwiliad Cyfrinachol Cenedlaethol

i hunanladdiad a diogelwch mewn iechyd meddwl

Adroddiad blynyddol 2025:
Hawdd ei ddeall fersiwn

Ynglŷn â'r ddogfen hon

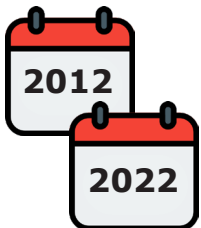
Mae'r adroddiad hwn yn defnyddio geiriau a lluniau hawdd

Bydd yr adroddiad hwn yn dweud wrthy ch am ein gwaith a'r hyn mae'n ei olygu i chi

Rydym yn casglu gwybodaeth am yr holl bobl yn y DU a Jersey sy'n marw o ganlyniad i hunanladdiad pan fyddant wedi derbyn gofal gan wasanaethau iechyd meddwl

Mae'n dweud wrthy ch am bobl a fu farw drwy hunanladdiad rhwng 2012 a 2022

Cyflwyniad

Rydym yn casglu gwybodaeth am yr holl bobl yn y DU a Jersey a fu farw drwy hunanladdiad pan fyddant wedi derbyn gofal gan wasanaethau iechyd meddwl

Mae'r wybodaeth hon yn ein helpu i ddeall yr hyn sy'n digwydd ym mywydau pobl, a'r gofal maent wedi'i dderbyn gan wasanaethau iechyd meddwl cyn iddynt farw

Rydym yn casglu'r wybodaeth hon fel y gallwn wneud gwasanaethau'n fwy diogel i bobl sy'n derbyn gofal gan wasanaethau iechyd meddwl

Bob blwyddyn, rydym yn llunio adroddiad am bobl a fu farw drwy hunanladdiad ac a gafodd ofal gan wasanaethau iechyd meddwl cyn iddynt farw. Rydym yn galw'r bobl hyn yn gleifion

Yr hyn a wnaethom

Casglwyd gwybodaeth gennym am bobl a fu farw drwy hunanladdiad rhwng 2012 a 2022 ac a oedd wedi derbyn gofal gan wasanaethau iechyd meddwl yn ystod y flwyddyn cyn iddynt farw

Eleni, gofynnnon ni hefyd i bobl sy'n gweithio mewn gwasanaethau iechyd meddwl ddweud wrthym ni cyn gynted ag yr oeddent yn gwybod bod rhywun roeddent yn gofalu amdano wedi marw drwy hunanladdiad ar y ward neu'n fuan ar ôl dychwelyd adref

Mae hon yn ffordd newydd o gael gwybodaeth gan ein galluogi ni weld yr hyn sy'n digwydd wrth iddo ddigwydd. Gelwir hyn yn Oruchwyliaeth Amser Real

Daeth yr wybodaeth hon o'r bobl mewn gwasanaethau iechyd meddwl sy'n gofalu am gleifion

Yr hyn a ganfuwyd gennym

Bob blwyddyn yn y DU a Jersey, mae tua 6,000 o bobl yn marw drwy hunanladdiad

Roedd 3 o bob 4 o bobl a fu farw'n ddynion

Hunanladdiad gan gleifion

Mae mwy na chwarter o'r bobl a fu farw drwy hunanladdiad wedi derbyn gofal gan wasanaethau iechyd meddwl yn ystod y flwyddyn cyn iddynt farw

Roedd bron hanner y cleifion a fu farw'n byw ar eu pennau eu hunain

Hunanladdiad gan gleifion

Roedd bron hanner y cleifion a fu farw'n ddi-waith

Roedd gan bumed o'r cleifion broblemau ariannol

Roedd gan bumed o'r cleifion broblemau ariannol

Roedd 1 o bob 10 o gleifion wedi defnyddio'r rhyngwrwyd i siarad neu ddysgu am hunanladdiad

Gofal iechyd meddwl

Roedd mwy na chwarter o'r cleifion a fu farw drwy hunanladdiad wedi bod yn aros yn yr ysbyty, wedi gadael yr ysbyty'n ddiweddar neu'n cael eu trin gan dîm trin yn y cartref

Roedd 2 o bob 5 claf a fu farw pan oeddent yn yr ysbyty wedi marw ar y ward

Goruchwyliaeth Amser Real

Dywedodd pobl mewn gwasanaethau iechyd meddwl wrthym am 67 o bobl roeddent yn gofalu amdanynt a fu farw drwy hunanladdiad ar y ward neu'n fuan iawn ar ôl iddynt ddychwelyd adref

Roedd 2 o bob 3 o gleifion a fu farw ar ward iechyd meddwl pan fuont farw

Roedd traean o'r cleifion hyn ar wardiau'n bell iawn o'u teuluoedd a'u ffrindiau

Cleifion gyda diagnosis o anhwylder deubegynol

Roedd 136 o farwolaethau bob blwyddyn gan gleifion â diagnosis o anhwylder deubegynol. Yn aml roedd y cleifion hyn yn fenywod, yn hŷn ac yn byw ar eu pennau eu hunain

Roedd 1 o bob 10 o gleifion yn teimlo'n wael neu'n magu pwysau wrth gymryd meddyginiaeth. Roedd hyn yn eu hatal rhag cymryd meddyginiaeth

Cleifion a gollodd eu hapwyntiadau a/neu nad oeddent yn cymryd eu meddyginiaeth

Roedd 347 o farwolaethau bob blwyddyn gan gleifion nad oeddent wedi gweld eu meddygon fel a drefnwyd a 182 o farwolaethau gan y rhai hynny nad oeddent yn cymryd eu meddyginiaeth

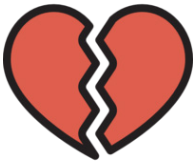

Roedd gan fwy na hanner o'r cleifion hyn fwy nag un salwch iechyd meddwl

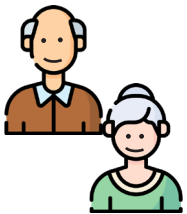

Roedd defnyddio alcohol a chyffuriau mewn ffordd andwyol yn gyffredin

Cleifion a oedd yn dioddef yn sgil marwolaeth diweddar rhywun roeddent yn ei adnabod

Roedd 119 o farwolaethau bob blwyddyn gan gleifion a oedd yn dioddef profedigaeth yn sgil marwolaeth rhywun roeddent yn ei adnabod

Roedd 1 o bob 5 o'r cleifion hyn yn 65 oed neu'n hŷn. Roedd llawer yn wragedd gweddw ac yn byw ar eu pennau eu hunain

Roedd dros hanner o'r cleifion hyn yn cael anawsterau cysgu. Roedd 1 o bob 3 yn defnyddio alcohol mewn ffordd andwyol

Beth mae'r canfyddiadau hyn yn ei olygu i chi

Os ydych yn derbyn gofal gan wasanaethau iechyd meddwl

Os ydych chi wedi bod yn aros yn yr ysbyty, pan fyddwch chi'n mynd adref dylai rhywun o'ch tîm iechyd meddwl eich gweld o fewn y 3 diwrnod cyntaf

Pan fyddwch yn mynd adref, dylai rhywun ddweud wrthyich sut i gael cymorth mewn argyfwng os ydych yn teimlo'n sâl eto

Goruchwyliaeth Amser Real

Gallwn ni gael gwybodaeth yn gynnar ac mae hyn yn ein helpu i ddeall yr hyn sy'n digwydd a gwneud newidiadau'n gyflym

Os oes gennych chi ddiagnosis o anhwylder deubegynol

Os oes gennych chi anhwylder deubegynol, dylid rhoi'r driniaeth orau i chi. Gallai hyn fod yn feddyginiaeth neu therapi siarad neu'r ddau

Os colloch chi apwyntiad a/neu wnaethoch chi ddim cymryd eich meddyginiaeth

Os na fyddwch yn mynd i apwyntiadau nac yn cymryd eich meddyginiaeth, dylai eich tîm iechyd meddwl geisio cysylltu â chi, ac efallai y bydant yn siarad â'ch teulu

Os yw rhywun sy'n bwysig i chi wedi marw

Bydd siarad am eich teimladau gyda gwasanaethau cymorth arbennig yn helpu. Wrth gynllunio eich gofal, dylech chi gael help i gael cymorth gan y gwasanaethau hyn

Rhagor o wybodaeth

Gallwch ddarllen yr adroddiad nad yw'n hawdd ei ddarllen yma

Gallwch wyllo fideo byr am yr adroddiad yma

Os oes gennych chi gwestiynau, gallwch ein e-bostio ni yn ncish@manchester.ac.uk

Dilynwch y diweddaraf drwy ein dilyn ni ar X [@NCISH_UK](https://twitter.com/NCISH_UK)

MANCHESTER
1824

The University of Manchester

HQIP

Healthcare Quality
Improvement Partnership